

NÁZOR PROFESIONÁLA

S prodlužováním délky života **vzrůstá výskyt Alzheimerovy nemoci**, která tvoří asi polovinu všech demencí. Mezi hlavní příznaky patří poruchy paměti, časoprostorové orientace, úsudku a myšlení, plánování a organizování činnosti k určitému cíli, poruchy řeči jak v porozumění, tak ve vyjadřování a poruchy zrakově-prostorových schopností. Vlivem těchto duševních nedostatků jsou narušeny běžné, sociální nebo pracovní činnosti jedince (což je vlastně definice medicínského termínu demence).

Alzheimerova nemoc – tichá epidemie 21. století

Hlavní potíže spočívají v zapomínání, které bývá prvním projevem Alzheimerovy nemoci a ve srovnání s ostatními příznaky zůstává nejnápadnější po celou dobu trvání. Pacienti zapomínají především nové informace (tzv. krátkodobá paměť). Opakovaně kladou stejné otázky, na které již dostali odpověď. Těžko se učí novým dovednostem, např. ovládat mobilní telefon, počítač, nové kuchyňské přístroje. Naproti tomu mají dlouho uchovány vzpomínky na dětství.

Pozvolný nástup

Z hlediska obsahu je postižena paměť na zážitky (epizody) ze svého vlastního života, tzv. epizodická paměť. Např. po dojetí oběda se pacient začne šánět po tom, kdy bude oběd. Paměť na naučené pohybové stereotypy je však dlouho uchována (hrát na

hudební nástroj, jízda na kole apod.). Jindy si často nemohou vzpomenout na nějaké slovo nebo označení určitého předmětu. V lehčích případech jsou schopni ho opsat více slovy. Alzheimerova nemoc se rozvíjí pozvolna, takže je dlouho považována za projev patřící k běžnému stárnutí. Hlavní odlišností je trvalé zhoršování paměti a dalších duševních funkcí.

Možnosti léčby

Celosvětovou snahou je časné rozpoznání nemoci, tj. dříve než osoba začne selhávat v běžných činnostech života. V Česku funguje od r. 2008 unikátní projekt Dny paměti. Kdokoli si může nechat zdarma vyšetřit svou paměť a další duševní funkce na kterémkoli kontaktním místě České alzheimerovské společnosti (www.alzheimer.cz). Při podezřelých nebo špatných výsledcích je zajištěno podrobné vyšetření v síti specialistů (neurologů, psychiatrů a geriatrů)

POSTŘEH

„Alzheimerova nemoc se rozvíjí pozvolna, takže je dlouho považována za projev patřící k běžnému stárnutí.“

Doc. MUDr. Aleš Bartoš, Ph.D.

■ AD Centrum, Psychiatrické centrum Praha a UK 3. LF, FNKV

■ Autor knihy **Poznejte demenci správně a včas - příručka pro klinickou praxi.**

různými metodami: testy a dotazníky, neuropsychologickým vyšetřením, zobrazováním mozku nebo vyšetřováním mozkomíšního moku. Jestliže je diagnóza Alzheimerovy nemoci potvrzena, je průběh nemoci příznivě ovlivnitelný dvěma skupinami léků: inhibitory acetylcholinesterázy a mementinem. Inhibitory acetylcholinesterázy zablokují jeden enzym, takže nedochází k rozkladu důležité molekuly acetylcholinu pro paměť. Mementin snižuje hladinu šumu při komunikaci mezi nervovými buňkami, takže se pak lépe rozpozná signál nesoucí informaci. Ukázalo se, že lze oba léky kombinovat, a tak využít výhodně obou různých účinků a zpomalit progresivní průběh zatím nevyčísitelné nemoci. Protože je nemocí postiženo čím dál tím více seniorů, probíhá intenzivní vývoj nových léčebných přístupů (např. očkování) a výzkum této nemoci.

ZAPOJTE SE!

Chcete pomoci výzkumu Alzheimerovy nemoci?

Zapojte se do výzkumu zdravého stárnutí. Stále hledáme psychicky a neurologicky zdravé dobrovolníky nad 60 let, kteří by podstoupili jednorázové a jednoduhodínové vyšetření paměti a dalších duševních funkcí v Poradně pro poruchy paměti v pražské Vínohradské nemocnici.

Více informací

Více informací o podmínkách výzkumu lze nalézt na:

www.pcp.lf3.cuni.cz/adcentrum . Sjednávání termínů je možné na adcentrumkv@centrum.cz nebo 26716 2344 (po, út).